

Consultatievragen bij Toelichting Herijking Verordening op de Beroepsprofielen**1. Vul hier uw gegevens in**

Voor- en achternaam	Titel	E-mailadres	Functie	Werkzaam bij
Karen Bastings	drs RA			BDO

2. Voor- en achternaam

Antwoorden

Karen Bastings

3. Titel

Antwoorden

drs RA

4. E-mailadres

Antwoorden

5. Functie

Antwoorden

6. Werkzaam bij

Antwoorden

BDO

Hoofdstuk 3 (pagina 12-19)

7. Herkent u het DNA (de belangrijkste competenties van de accountant)?**Antwoorden**

De beschreven competenties zijn voor ons herkenbaar. Wel is er sprake van enige overlap tussen de verschillende competenties (bijvoorbeeld bij professionele oordeels- en besluitvorming en de onderzoekende geest) en zou de formulering daarvan nog eens bekeken kunnen worden. De vraag is vervolgens of alle beschreven competenties wel even belangrijk zijn. Figuur 1, het DNA van de accountant, op pagina 13 van het rapport lijkt daartoe wel een aanzet te geven, maar in de tekst van het rapport wordt dit verder niet uitgewerkt. Volgens ons vormen professionele oordeelsvorming, kennis en kunde, maatschappelijke oriëntatie, onderzoekende geest en ethisch handelen de kerncompetenties. De overige beschreven competenties (multidisciplinair samenwerken, professioneel communicatief, lerend en reflectief vermogen en leiderschap en verantwoordelijkheid) zijn eerder ondersteunend en minder uniek voor het DNA van de accountant. Deze ondersteunende competenties zijn minder specifiek voor het DNA van de accountant en spelen bij nagenoeg alle beroepen een rol. Door te focussen op de kerncompetenties kan het DNA mogelijk compacter en duidelijker worden beschreven en kunnen overlappingsen worden geminimaliseerd.

8. Zijn de omschreven werkvelden voldoende herken- en herleidbaar?

Antwoorden

De genoemde werkvelden zijn voor ons voldoende herkenbaar en herleidbaar. Bij het werkveld Audit & Assurance is de passage “waarmee ze bijdragen aan het vertrouwen van stakeholders” voor ons enigszins verwarrend. Wordt hier bedoeld het vertrouwen van de stakeholders in het werk en de rapportage van de accountant en wordt hier een causale relatie verondersteld? Bij het werkveld Finance & Control ligt de nadruk naar onze mening nog te eenzijdig op financiële rapportages en valt de niet financiële informatie ten onrechte buiten scope.

Hoofdstuk 4 (pagina 20-25)

9. Heeft u opmerkingen of suggesties bij dit hoofdstuk over de opleiding tot accountant?**Antwoorden**

De beschreven opzet met een oriëntatie Assurance die opleidt tot RA en een oriëntatie accountancy MKB die opleidt tot AA heeft onze instemming. Zij sluiten aan op een duidelijk onderscheid in beroepsprofiel tussen RA en AA. Een onduidelijkheid zit voor ons nog in de passage op pagina 23 van het rapport waar voorwaarden worden gesteld aan de AA voor de uitvoering van beoordelingsopdrachten, niet-wettelijke controleopdrachten en assurance-opdrachten. De genoemde voorwaarden zijn voor ons niet steeds helder en operationeel en wij vragen ons af hoe de handhaving daarvan kan worden geregeld. Vanuit onze praktijk zien wij weinig behoefte aan niet-wettelijke controles die door AA's worden uitgevoerd. In het MKB segment van kleine ondernemingen bestaat die behoefte niet of nauwelijks en kan prima worden volstaan met samenstelopdrachten. Voor niet wettelijke controles met het oogmerk om door te groeien naar middelgroot zal de markt meestal al kiezen voor grotere accountantsorganisaties die beschikken over een WTA vergunning, waar RA's werkzaam zijn. Men kan zich zelfs afvragen of AA's überhaupt bevoegd moeten zijn om niet-wettelijke controles uit te voeren. Het zou het onderscheid tussen RA's en AA's nog duidelijker maken. Bij gevolg zou ook in de oriëntatie MKB minder aandacht hoeven te worden besteed aan auditing en kan meer aandacht uitgaan naar de kernvakken die behoren bij het beroep van AA.

Hoofdstuk 5 (pagina 26-35)

10. Vindt u dat alle accountants certificeringsbevoegd voor de wettelijke controle moeten worden opgeleid? Wat zijn daarbij uw overwegingen?

Antwoorden

Wij zijn van mening dat alleen RA's certificeringsbevoegdheid voor de wettelijke controles dienen te verkrijgen en dat alleen zij dus daarvoor opgeleid moeten worden. Zie in dit verband onze eerdere antwoorden en opmerkingen die passen bij een duidelijk verschil in profielschets voor de RA en de AA. De markt is inmiddels ook gewend aan deze scheiding en heeft in beginsel weinig of geen behoefte aan AA's met certificeringsbevoegdheid. AA's met certificeringsbevoegdheid zullen in onze optiek dus geleidelijk aan verdwijnen. Wij zijn wel voorstander van de mogelijkheid dat AA's, via een aangepast (pre)master en postmaster programma en daaraan gekoppelde praktijkopleiding inclusief mogelijke vrijstellingen, later alsnog kunnen worden omgeschoold tot RA, hoewel het aantal gegadigden hiervoor waarschijnlijk beperkt zal zijn. Omgekeerd moet het naar onze mening ook mogelijk zijn dat RA's later nog kunnen worden omgeschoold tot AA's.

11. Bent u het er mee eens dat er de mogelijkheid is te kiezen voor de opleiding Accountancy, die opleidt tot accountant zonder certificerende bevoegdheid voor de wettelijke controle met een facultatieve aanvullende opleiding Assurance? Wat zijn daarbij uw overwegingen?

Antwoorden

Dit heeft duidelijk niet onze voorkeur. Wij zien geen ruimte voor een aanvullende opleiding Assurance voor AA's, maar opteren in plaats daarvan voor een omscholingstraject van AA's tot RA zoals bij het antwoord op de vorige vraag beschreven. Dat versterkt het onderscheid in beroepsprofiel tussen AA's en RA's.

12. Vindt u dat de AA zonder certificeringsbevoegdheid voor de juiste positionering een zwaarder profiel moet hebben op het gebied van audit & assurance? Ziet u dat als onderdeel van de Accountancy MKB-studie, als onderdeel van een vervolgstudie Assurance of van beide?

Antwoorden

Zoals reeds blijkt uit de antwoorden op de vorige vragen zijn wij geen voorstander van een zwaarder profiel op het gebied van audit & assurance voor de AA omdat het onderscheid tussen de AA en RA hierdoor juist vervaagt en de opleiding daardoor ook minder toegesneden kan worden op de specifieke kenmerken van de AA en minder efficiënt zou zijn.

13. Vindt u het noodzakelijk dat de AA die de oriëntatie Accountancy MKB heeft gevolgd en aansluitend RA wil worden een wetenschappelijke master moet volgen of zou in uw optiek een HBO-Master ook toepasbaar zijn? Wat zijn daarvoor uw overwegingen? Levert een wetenschappelijke master en HBO-master daarbij in uw optiek differentiatie in bevoegdheden en dus in de opleiding op en zo ja, welke? Als u een opleider bent, zou u dan overwegen een HBO-master Assurance aan te bieden?

Antwoorden

Ons inziens is het noodzakelijk dat de AA die RA wil worden een wetenschappelijke master volgt. Naar onze mening bereidt een wetenschappelijke master beter voor op audit & assurance taken omdat hiervoor meer professionele oordeelsvorming, onderzoekvaardigheden en analytisch vermogen nodig is.

14. Zijn voor de opleiding Accountancy MKB ten behoeve van de problematieken waarmee het MKB te maken heeft en waarvoor de accountantskantoren dus een adviesoplossing moeten zien te vinden, voor de opleiding Accountancy MKB kennis en vaardigheden op masterniveau vereist of volstaat een opleiding op post HBO-niveau?

Antwoorden

Wij vinden een HBO-opleiding voor de AA toereikend. Een master of Science voor de opleiding tot AA leidt tot een onnodige verzwaring van de opleiding tot AA. De werkzaamheden van de AA zijn minder conceptueel en onderzoekend. De werkzaamheden en vaardigheden van de AA zijn meer praktisch en hands on. Het verschil tussen HBO-niveau (AA) en Master of Science (RA) draagt vervolgens weer bij aan een meer duidelijke profilering van beide beroepen.

15. Is het dan raadzaam de post HBO-opleiding om te bouwen tot een MSc opleiding of verdient het de voorkeur om naast een op overige assurance-opdrachten gerichte post HBO-opleiding een MSc aan te bieden, waarin de vereiste kwalificaties zijn opgenomen?

Antwoorden

Wij vinden een HBO-opleiding voor de AA toereikend.

16. Accountants met het Accountancy MKB profiel worden opgeleid met een focus op samenstellen, fiscaliteit en advisering. RAs worden opgeleid met een audit & assurance profiel. Vindt u dat RAs aanvullende kwalificaties moeten behalen om in het marktsegment MKB werkzaam te zijn? Zo ja, op welke wijze?

Antwoorden

Als een RA structureel werkzaamheden wenst uit te voeren binnen het werkveld dat normaal gesproken aan de AA toebehoort, dient de RA volgens ons een programma te volgen dat omschoolt tot AA, net zoals de AA er voor kan kiezen om later bij te scholen naar RA. Ook de RA dient zijn beperkingen te kennen.

17. Heeft u andere suggesties over de positionering van de AA in het MKB?

Antwoorden

Geen andere dan hierboven omschreven. Kort samengevat: RA en AA zijn twee zelfstandige beroepsrichtingen en hebben ieder hun specifieke opleiding en bevoegdheden. Dit laatste moet ook voor het maatschappelijk verkeer duidelijk zijn onder andere door het voeren de RA titel respectievelijk AA titel.

Hoofdstuk 6 (pagina 36-39)

18. Vindt u dat de continue professionele ontwikkeling in voldoende mate is verwerkt in het Beroepsprofiel?

Antwoorden

In de concept ontwerpverordening is middels het DNA en artikel 9 voldoende aandacht besteed aan de continue professionele ontwikkeling.

Hoofdstuk 7 (pagina 40-43)

19. Kunt u zich vinden in een accountantsregister dat onderscheid maakt tussen opleidingstitel en beroepstitel naar analogie van het medische beroep?

Antwoorden

Het is voor ons nog onduidelijk waar die cesuur tussen opleidingstitel en beroepstitel precies zou komen te liggen. Is dat het onderscheid tussen de theoretische en de praktijkopleiding of is er sprake van een basis opleiding tot auditor, waarna vervolgens het specialistische deel van de opleiding volgt. Waaruit bestaat vervolgens die basis opleiding auditor en hoe luidt dan die opleidingstitel. Als er een basisopleiding tot auditor is, hetgeen ons het meest logisch voorkomt, dan zou de aanduiding wellicht Register Auditor kunnen zijn, afgekort tot RA. Kortom het voorstel is op dit moment nog niet duidelijk genoeg om ons daar stellig over uit te spreken. Het idee van een basisopleiding auditor kwalificerend voor de opleidingstitel Register Auditor, met vervolgens beroepsopleidingen voor specialisaties waarin theorie en praktijk verder worden ontwikkeld en worden afgesloten met een beroepstitel zou ons wel aan kunnen spreken. Dit is volgens ons met name van toepassing voor de RA's, want voor de AA's zijn die specialisaties niet zo evident.

20. Kunt u zich vinden in gehanteerde terminologie RA resp. AA als opleidingstitel of heeft een ander voorkeursalternatief?**Antwoorden**

Zie hiervoor ook ons antwoord op de vorige vraag. Wij denken dat Register Auditor beter past als opleidingstitel voor de RA, omdat het precies aangeeft voor welk beroep de professional is opgeleid. Er ontstaat een nog duidelijker onderscheid met de AA en er zal een betere aansluiting zijn met de beroepstitels die waarschijnlijk ook gebruik zullen maken van de aanduiding auditor met als voorvoegsel de specialisatierichting.

21. Wat is voor u een redelijke termijn voor het vervallen van de specialisaties: 5 jaar zoals in het medisch beroep, of een andere termijn?

Antwoorden

Een termijn van 5 jaar zou redelijk kunnen zijn, maar de vraag is daarbij wel wat nou precies wordt verstaan onder 'het specialisme praktiseren'. Zie in dit verband pagina 40 van het rapport.

22. Welke specialisaties ziet u voor zich voor de AA?

Antwoorden

Eigenlijk voorzien wij voor de AA weinig of geen specialisaties. Het onderscheid tussen opleidingstitel en beroepstitel speelt bij de AA volgens ons dus minder.

23. Bent u van mening dat een RA altijd eerst de financial audit-specialisatie moet hebben behaald voordat een andere specialisatie wordt behaald (huidige situatie) of dat je ook RA kunt worden vanuit een andere specialisatie zonder financial auditor te zijn?

Antwoorden

Wij zien de RA (Register Auditor) als een basis kwalificatie en in fase 2 impliceert dit dat het certificeren van wettelijke controles wordt voorbehouden aan de specialisatie financial auditor (=gelijk aan de huidige opleiding). Financial Audit is in onze optiek dus een specialisatie na het afronden van de basisopleiding tot Register Auditor. Het certificeren van CSRD rapportages wordt voorbehouden aan auditors met een CSRD specialisatie nadat eerst de basis kwalificatie Register Auditor is behaald. Voor het behalen van de beroepstitel CSRD Auditor is het dus in onze optiek niet nodig dat dat eerst de specialisatie Financial Audit is behaald. Dat zelfde zou wat ons betreft van toepassing zijn voor de specialisatie tot IT auditor en forensic auditor. Dit maakt juist ook de weg vrij voor andere vooropleidingen met een Master of Science titel. Dit lijkt ons zeer gewenst voor het CSRD veld en de IT audit en draagt bij aan een meer pluriforme beroepsorganisatie. Het staat RA's natuurlijk vrij om meerdere specialisaties te verwerven en te onderhouden, maar wij zijn tegen een verplichte stapeling waarbij andere specialisaties alleen bereikbaar zouden zijn in combinatie met de specialisatie tot financial auditor. In de basis opleiding tot RA (Register Auditor) zou wel een zekere basis dienen te worden gelegd voor kennis over financiële verslaggeving, maar daarin zou op de zelfde wijze ook een basis dienen te worden gelegd voor de controle van CSRD/ESG rapportages, grondslagen IT audit en kennis over fraude.

24. Kunt u zich vinden in de randvoorwaarden voor het definiëren van aanvullende specialisaties?

Antwoorden

De criteria die zullen bepalen of specialisaties van maatschappelijke waarde zijn, zijn voor ons op dit moment nog te weinig concreet en onduidelijk om ons daarover op dit moment uit te laten.

25. Kunt u maximaal 5 mogelijke specialisaties noemen die u het meest wenselijk acht en kunt u aangeven hoe u tot uw keuze bent gekomen?

Antwoorden

De meest voor de hand liggende specialisaties die wij op dit moment onderkennen zijn CSRD auditor, IT auditor en Forensic auditor. Specialisaties die aansluiten bij bepaalde marktsegmenten zoals branches lijken ons meer een aangelegenheid voor de accountantsorganisaties.

26. Als er sprake is van een specialisatie, welke instantie zou dan naar uw mening verantwoordelijk zijn voor de toelatingsvereisten en het houden van toezicht op naleving? NBA, CEA, overheid, andere instanties?

Antwoorden

Omdat het gaat om specialisaties die aansluiten bij de opleidingstitel RA lijkt het logisch dat de eindverantwoordelijkheid bij het NBA berust, maar het is zeker denkbaar dat een belangrijk deel van de taken inzake toelating en toezicht op naleving gedelegeerd zouden kunnen worden. In het geval van IT Auditors zouden deze taken uitgevoerd kunnen worden door NOREA.
